

Informacja o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2012 roku

Warszawa, 27 marca 2013 r.

WSTĘP	3
I. PODSTAWOWE OBSZARY DZIAŁANIA CBA	4
1. Działania operacyjne i procesowe	4
2. Działalność kontrolna	8
3. Działalność analityczno-informacyjna	14
II. DZIAŁANIA PREWENCYJNE	15
III. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	16
IV. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE SŁUŻBY	17
1. Finansowanie służby	17
2. Sytuacja logistyczna służby	17
3. Liczba funkcjonariuszy i pracowników cywilnych	18
4. Szkolenie i doskonalenie zawodowe	18

Zwalczanie korupcji oraz wykrywanie i zapobieganie działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, a także osłona antykorupcyjna kluczowych zamówień publicznych, projektów prywatyzacyjnych i programów rządowych, pozostawały w 2012 r. podstawowymi zadaniami Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Ze względu na wielkość dostępnych funduszy oraz liczbę realizowanych przedsięwzięć istotną część aktywności Biura skupiała się na badaniu prawidłowości realizacji projektów finansowanych ze środków unijnych.

W 2012 r. funkcjonariusze CBA prowadzili o 11% więcej postępowań przygotowawczych niż w roku 2011. Jednocześnie od 2009 r. stale wzrasta odsetek śledztw zakończonych aktem oskarżenia (38%, 41%, 45% i w roku 2012 - 48%). Wskazuje to na coraz większą efektywność działań podejmowanych przez Biuro. Należy również podkreślić 40-procentowy wzrost liczby kontroli prowadzonych przez CBA w 2012 r.

Zadania Biura mają charakter nie tylko represyjny. Równie ważnym elementem jego działalności jest rozpoznawanie, analiza, prognozowanie zagrożeń korupcyjnych i formułowanie wyprzedzających informacji o nieprawidłowościach. Zwiększająca się skuteczność w identyfikowaniu obszarów zagrożonych nieprawidłowościami korupcyjnymi spowodowała wyraźny wzrost liczby opracowań analitycznych CBA przekazywanych odbiorcom zewnętrznym.

CBA utrzymywało i rozwijało zaangażowanie w przedsięwzięcia o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. W 2012 r. rozstrzygnięta została pierwsza edycja konkursu Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego na najlepszą pracę doktorską oraz magisterską o szeroko rozumianej tematyce korupcyjnej. Biuro zainicjowało kampanię medialną *Korupcja, ile TY za nią zapłacisz*. Dzięki umowie o współpracy, zawartej z Komisją Europejską, łatwiejsze stanie się pozyskanie środków unijnych na realizację projektów związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem korupcji.

Nowe zadania oraz obszary działania wymagają wzmocnienia kadrowego. Od kilku lat budżet przyznawany CBA pozwala jedynie na bieżące funkcjonowanie i nie umożliwia rozwoju. Biuro znajduje się w bardzo trudnej sytuacji lokalowej. Część nieruchomości jest wynajmowana, a budynki otrzymane w trwałą zarząd wymagają - ze względu na ich stan - dużych nakładów finansowych. Warszawskie jednostki CBA nadal rozlokowane są w dwóch obiektach, przy czym jeden z nich Biuro zmuszone jest wynajmować na zasadach komercyjnych.

I. PODSTAWOWE OBSZARY DZIAŁANIA CBA

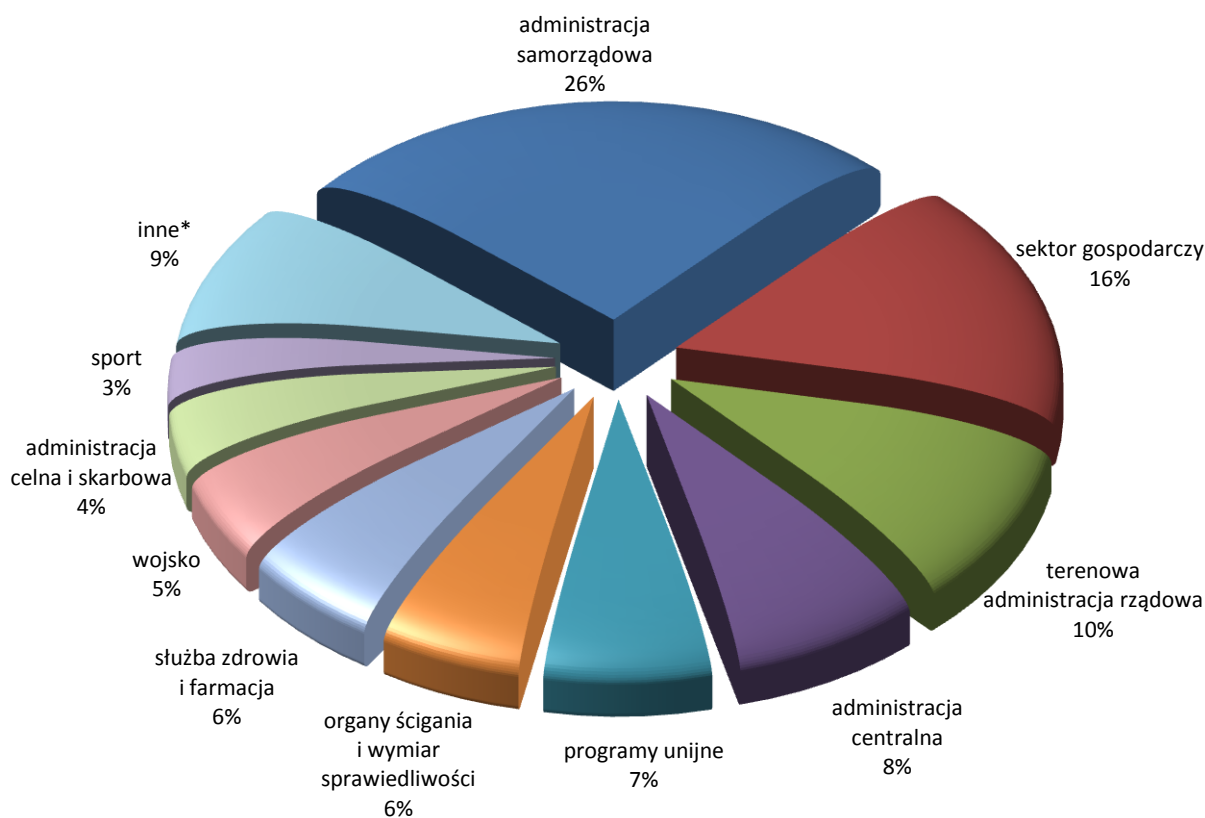
1. Działania operacyjne i procesowe

W 2012 r. łączna liczba spraw operacyjnych prowadzonych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego wyniosła **492**. W jednostkach organizacyjnych CBA wszczęto **208** spraw, a zakończono **218**.

Prowadzono **466** postępowań przygotowawczych. Wszczęto **251**, a zakończono **236** śledztw. Spośród wszczętych postępowań 76 zostało powierzonych przez prokuraturę. Podjęto także 10 spraw uprzednio zawieszonych.

Śledztwa prowadzone przez CBA w 2012 r. dotyczyły najczęściej administracji samorządowej, a w dalszej kolejności sektora gospodarczego, terenowej administracji rządowej i administracji centralnej oraz programów unijnych.

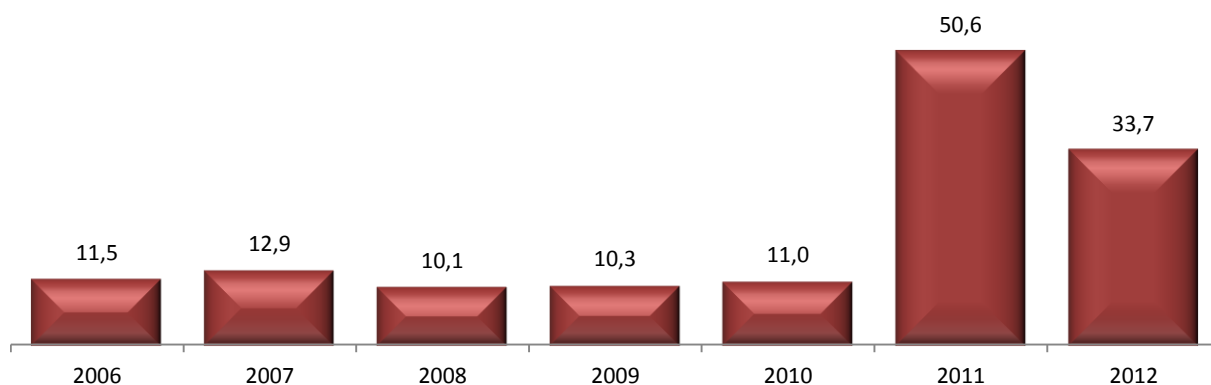
OBSZARY TEMATYCZNE PROWADZONYCH POSTĘPOWAŃ PRZYGOTOWAWCZYCH

* Kategoria obejmuje m.in. oświatę i szkolnictwo wyższe.

Wartość zabezpieczonego mienia wyniosła 33,7 mln zł. Na wykresie zestawiono dane z 2012 r. z danymi z lat poprzednich.

PRZYBLIŻONA WARTOŚĆ ZABEZPIECZONEGO MIENIA W MLN ZŁ

W 2012 r. przedstawiono łącznie **1851** zarzutów **584** osobom. Do najczęściej stosowanych wobec nich środków zapobiegawczych należało poręczenie majątkowe.

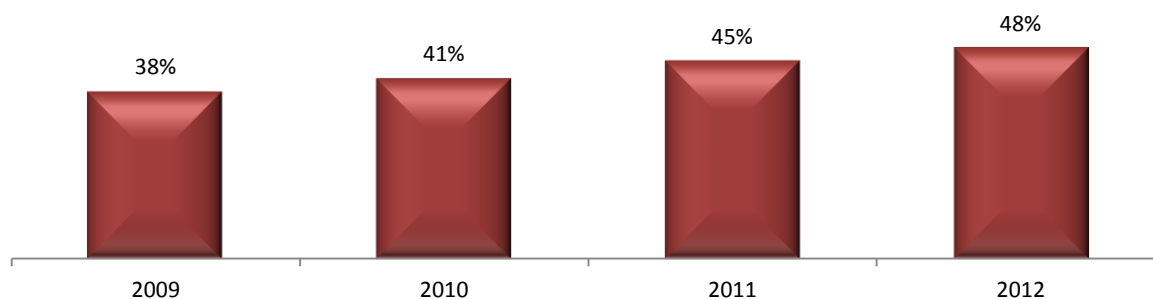
ZASTOSOWANE ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE

RODZAJ ŚRODKA ZAPOBIEGAWCZEGO	LICZBA
poręczenie majątkowe	173
dozór Policji	88
zakaz opuszczania kraju	42
tymczasowe aresztowanie	41
zawieszenie w czynnościach służbowych lub zakaz wykonywania zawodu	21
poręczenie społeczne	1
inne	14

Wniesieniem przeciwko podejrzanym aktu oskarżenia zakończyły się 113 postępowań, 117 umorzono, a 6 zakończono w inny sposób (np. włączono do innych postępowań, przekazano innym organom). Zawieszonych zostało 20 postępowań.

Podobnie jak w latach poprzednich wzrosła liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia.

ODSETEK ŚLEDZTW ZAKOŃCZONYCH AKTEM OSKARŻENIA

Przykłady śledztw prowadzonych w 2012 r.

Wyłudzenie funduszy unijnych na terenie gminy Sokolniki

W trwającym ponad 4 lata śledztwie 119 podejrzanym przedstawiono łącznie kilkaset zarzutów, m.in. działania w zorganizowanej grupie przestępczej. Ustalono, że na terenie tej 5-tysięcznej gminy istniało 27 podmiotów (głównie stowarzyszeń), które miały one na celu wyłącznie wyłudzenie dotacji. Powstanie stowarzyszeń, których działalność była całkowicie fikcyjna organizował były wójt wraz ze skarbnikiem gminy oraz byłym dyrektorem Łódzkiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na podstawie materiałów zebranych w sprawie skierowano 7 aktów oskarżenia. Wysokość wyłudzonych środków publicznych szacowana jest na około 3,5 mln zł. Ustalenia funkcjonariuszy CBA pozwoliły na wprowadzenie w ARiMR nowych przepisów zapewniających prawidłowe i rzetelne wypełnianie dokumentacji, w szczególności kontrolnej.

Wprowadzanie do obrotu prawnego fikcyjnych faktur i obligacji

Aktem oskarżenia zakończono śledztwo przeciwko 4 prywatnym przedsiębiorcom z Katowic, Sosnowca i innych miast z woj. śląskiego, którzy wystawiali faktury dotyczące fikcyjnego obrotu stałą. Z tytułu niezapłaconych podatków straty Skarbu Państwa wyniosły łącznie ponad 4,6 mln zł.

W sprawie prowadzonej pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Łodzi 21 podejrzanym przedstawiono łącznie 72 zarzuty, a 3 osoby tymczasowo aresztowano. Ustalono, że przedsiębiorca z Kalisza, nie będący płatnikiem VAT, wystawił kilkaset fikcyjnych faktur na łączną kwotę około 15 mln zł. Dane zawarte w fakturach konsultował z ich odbiorcami, którym miały one posłużyć do pomniejszenia należności podatkowych wobec Skarbu Państwa. Pobierał za to wynagrodzenie w wysokości kwoty podatku VAT wskazanej w fakturze. Straty Skarbu Państwa z tytułu zaniżenia podatku VAT oszacowano na około 2,7 mln zł, zaś z tytułu podatku dochodowego - na około 2,3 mln zł.

W śledztwie prowadzonym pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Gliwicach wysokość stwierdzonych strat określono na kwotę blisko 4,8 mln zł, a 6 podejrzanym przedstawiono łącznie 8 zarzutów oszustwa. Przedstawiciele prywatnych firm ewidencjonowali fikcyjne transakcje z podmiotami, które nigdy nie świadczyły usług na ich rzecz. Wobec jednego z podejrzanych zastosowano poręczenie majątkowe w wysokości 100 tys. zł.

W sprawie wprowadzania do obiegu podrobionych obligacji Systemu Rezerwy Stanów Zjednoczonych, opiekujących na kwotę 100 mln dolarów, funkcjonariusze CBA zatrzymali 8 osób. Podejrzani o działanie w zorganizowanej grupie przestępczej obywatele Włoch, Ukrainy, Mołdawii i Polski oferowali do sprzedaży także 6 innego typu obligacji na kwotę 600 mln dolarów. Wobec 7 podejrzanych zastosowano tymczasowe aresztowanie, zaś w stosunku do jednego wydano list gończy.

Nieprawidłowości w Głównej Bibliotece Lekarskiej w Warszawie

Funkcjonariusze CBA uzyskali informacje na temat trwającego 10 lat procederu wyprowadzania pieniędzy z Głównej Biblioteki Lekarskiej. Główna księgową wypłacała z rachunków bankowych Biblioteki gotówkę, po czym przywłaszczała środki i rozdysponowywała je wśród członków rodziny i znajomych. Z procederu uczyniła stałe źródło dochodu. Ponadto w wyniku jej działań GBL nie opłacała składek ZUS za zatrudnionych pracowników, a także nie wpłacała zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Wstępnie oszacowana szkoda wyrządzona przez podejrzaną przekracza kwotę 11 mln zł.

Nieprawidłowości w Zarządzie Dróg i Transportu Urzędu Miasta Łodzi

Działania funkcjonariuszy CBA doprowadziły do przedstawienia zarzutów byłemu kierownikowi ZDiT, któremu zarzucono m.in. przyjęcie korzyści majątkowej w kwocie ponad 0,5 mln zł oraz pranie pieniędzy. Zebrany dotychczas materiał dowodowy wskazuje, że realizacja większości inwestycji związanych z drogownictwem i sygnalizacją świetlną na terenie Łodzi była uzależniona od wręczenia urzędnikowi korzyści majątkowej. Przyjmował on łapówki w zamian za uzgadnianie

tymczasowych zmian organizacji ruchu w związku z prowadzonymi remontami drogowymi oraz infrastruktury drogowej. Ukrytą formą korzyści majątkowych było zawyżanie kosztorysów inwestycyjnych w prowadzonych postępowaniach przetargowych. W śledztwie planowane są kolejne zatrzymania. Straty miasta szacuje się obecnie na co najmniej 3 mln zł.

Przyjmowanie korzyści majątkowych w zamian za wystawianie recept na leki refundowane promowane przez firmę farmaceutyczną

Postępowanie prowadzone przez CBA ujawniło trwający blisko 2 lata proceder korupcyjny, w który zaangażowani byli przedstawiciele jednego z międzynarodowych koncernów farmaceutycznych. Pod pozorem programu szkoleniowego przekazywali lekarzom korzyści majątkowe w zamian za wypisywanie recept na konkretne leki. Kwota przeznaczona na łąpówki w woj. łódzkim wynosiła ok. 169 tys. zł. W skali kraju firma farmaceutyczna przeznaczyła na „program” około 7 mln zł. Zarzuty korumpowania lekarzy przedstawiono menadżerowi jednego z działów koncernu. W śledztwie planowane są kolejne zatrzymania.

Korupcja w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego w Rzeszowie

W śledztwie dotyczącym podejrzenia przekroczenia uprawnień w związku z kontrolami drogowymi prowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Rzeszowie 10 podejrzanym (w tym 7 inspektorom WITD) przedstawiono łącznie 16 zarzutów korupcyjnych. Inspektorzy informowali znanych sobie przedsiębiorców transportowych o rozmieszczeniu patroli ITD na terenie woj. podkarpackiego oraz o planowanych miejscach kontroli przewożonych ładunków. Podejmowali się także pośrednictwa w załatwieniu zaniechania kontroli przez innych funkcjonariuszy WITD w Rzeszowie. Ponadto nakłaniali firmy transportowe do udziału w prowadzonych przez siebie szkoleniach w prywatnych podmiotach. Odmawiający poddawani byli szczegółowym kontrolom. Za przekazywane informacje inspektorzy przyjmowali pieniądze i materiały budowlane. Wobec 5 podejrzanych zastosowano tymczasowe aresztowanie, zaś wobec 2 poręczenie majątkowe oraz zawieszenie w czynnościach służbowych.

Utrudnianie postępowań karnych

Skierowaniem aktu oskarżenia przeciwko 27 osobom zakończono śledztwo prowadzone pod nadzorem Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi. Wśród podejrzanych jest 9 osób, którym zarzuca się udział w zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym oraz 4 adwokaci, prokurator i 4 lekarzy sądowych. W sprawie przedstawiono 63 zarzuty korupcyjne. Postępowanie dotyczyło utrudniania postępowań karnych poprzez uzyskiwanie i poświadczenie nieprawdę dokumentacją medyczną, korumpowania lekarzy, prokuratorów i adwokatów, w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej lub uniemożliwienia stosowania izolacyjnych środków zapobiegawczych.

Powoływanie się na wpływy w wymiarze sprawiedliwości

Ustalenia śledczych CBA doprowadziły do skazania mężczyzny, który - powołując się wbrew rzeczywistości na wpływy w wymiarze sprawiedliwości - podjął się załatwienia korzystnych rozstrzygnięć w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu oraz w tamtejszej prokuraturze. Wobec mężczyzny orzeczono karę 3 lat więzienia w zawieszeniu na 6 lat, 50 tys. zł grzywny oraz zwrot 102 tys. zł przyjętych korzyści.

Firmanctwo i nieprzestrzeganie przepisów ustawy antykorupcyjnej

W wyniku działań funkcjonariuszy CBA ujawniono, że Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatowego w Lublińcu prowadził działalność gospodarczą pod firmą innego podmiotu i zataił ten fakt w złożonych oświadczeniach o stanie majątkowym. Prokuratura przedstawiła podejrzanemu 120 zarzutów i zastosowała wobec niego dozór policji, poręczenie majątkowe, zawieszenie w czynnościach służbowych oraz zakaz kontaktowania się z określonymi osobami. Przeciwko naczelnikowi skierowano do sądu akt oskarżenia.

Nieprawidłowości w PKP PLK SA

Skierowaniem do sądu aktu oskarżenia przeciwko 5 osobom zakończyło się śledztwo dotyczące przyjmowania korzyści majątkowych przez pracowników Biura Informatyki PKP PLK SA. Wśród oskarżonych są: zastępca dyrektora Biura Informatyki PKP PLK SA, naczelniczka Wydziału Wsparcia w tym biurze, wiceprezydent polskiego oddziału jednej z globalnych firm informatycznych oraz prezes i członek rady nadzorczej prywatnego przedsiębiorstwa. Zarzucono im przyjęcie i wręczenie korzyści majątkowej w zamian za wybór konkretnego dostawcy serwerowni odpowiedzialnej za ruch pociągów w całym kraju oraz oszustwa związane z organizacją konferencji.

Niedopełnienie obowiązków przez członków zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Mysłowicach

Prezesowi spółki, dwóm członkom rady nadzorczej oraz biegłemu rzeczoznawcy przedstawiono zarzuty działania na szkodę spółki, której większościami udziałowcami są Gmina Mysłowice oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mysłowicach. Podejrzani, w celu przejęcia kontroli finansowej nad wartością ponad 16 mln zł spółką, próbowali wnieść do niej wkład w postaci działki budowlanej, której wycena została zawyżona o ponad 7 mln zł. Zarzuty dotyczą fałszowania dokumentacji, poświadczenia nieprawdy i usiłowania oszustwa.

Nieprawidłowości w Lotniczej Komisji Egzaminacyjnej

Funkcjonariusze CBA prowadzą postępowanie dotyczące działalności zorganizowanej grupy przestępczej w Lotniczej Komisji Egzaminacyjnej. Dotychczas w sprawie tymczasowo aresztowano 4 osoby, wobec 28 zastosowano poręczenia majątkowe, zaś wobec 21 - dozór policji, 4 zawieszono w czynnościach służbowych a wobec 1 orzeczono zakaz opuszczania kraju. Wobec 18 osób zastosowano zakaz prowadzenia wszelkiego rodzaju samolotów oraz śmigłowców w ruchu powietrznym. Ustalono, że podejrzani, wśród których jest przewodnicząca LKE, w zamian za korzyści majątkowe i osobiste przeprowadzali państwowe egzaminy teoretyczne na licencje lotnicze w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, ułatwiając przez to uzyskiwanie pozytywnych wyników.

2. Działalność kontrolna

Celem działań kontrolnych CBA jest ujawnianie przypadków korupcji w instytucjach publicznych, nadużyć osób pełniących funkcje publiczne, a także działalności godzącej w ekonomiczne interesy państwa. Działania te prowadzone są w oparciu o roczne plany kontroli oraz w formie kontroli doraźnych, wszczynanych na podstawie zarządzeń Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub upoważnionych kierowników jednostek organizacyjnych.

Najczęściej podjęcie kontroli uzależnione jest od wyników poprzedzającej ją analizy przedkontrolnej. Polega ona na wstępnej weryfikacji informacji wskazującej na zaistnienie nieprawidłowości np. podania nieprawdy lub zatajenia informacji w oświadczeniu majątkowym, niestosowania wymaganych prawem procedur zamówień publicznych lub zawyżania wartości umów. Prowadzone czynności mają na celu przede wszystkim stwierdzenie zasadności wszczęcia kontroli doraźnej lub ewentualnego umieszczenia jej w planie na kolejny rok.

W ubiegłym roku wszczęto 589 analiz przedkontrolnych, a zakończono 542. Spośród prowadzonych 834 analiz ponad 63% dotyczyło oświadczeń o stanie majątkowym oraz przestrzegania przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej składanych przez osoby pełniące funkcje publiczne. Najczęściej dotyczyły one samorządowców na szczeblu gminy oraz zatrudnionych w jednostkach podległych gminie, następnie parlamentarzystów i kolejno samorządowców na szczeblu powiatu oraz zatrudnionych w jednostkach podległych starostom.

Tak jak w poprzednich latach w obszarze podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych analizy przedkontrolne najczęściej dotyczyły zamówień publicznych. Pełne dane na ten temat przedstawione zostały w tabeli.

ANALIZY PRZEDKONTROLNE DECYZJI GOSPODARCZYCH

PRZEDMIOT DECYZJI	LICZBA ANALIZ
zamówienia publiczne	145
rozporządzenie mieniem państwowym lub komunalnym	58
gospodarowanie środkami publicznymi	47
wsparcie finansowe	45
przyznawanie zwolnień przedmiotowych i podmiotowych, koncesji, ulg, umorzeń, zezwoleń	7
prywatyzacja	2
inne	8

Efektem przeprowadzonych analiz było podjęcie dalszych czynności:

- w 137 przypadkach wszczęto kontrolę oświadczeń o stanie majątkowym lub kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, a także innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne,
- w 44 przypadkach wszczęto kontrolę dotyczącą decyzji gospodarczych,
- w 26 przypadkach skierowano zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa,
- w 26 przypadkach skierowano wnioski do właściwych organów, w tym do urzędów skarbowych, o wszczęcie postępowań wyjaśniających lub sprawdzających,
- w 10 przypadkach przekazano dokumentację bezpośrednio do organów prowadzących postępowanie, w tym do prokuratury, celem m.in. dołączenia do prowadzonego postępowania przygotowawczego,
- w 32 przypadkach przekazano zgromadzone dokumenty do innych jednostek lub komórek organizacyjnych CBA w związku z prowadzonymi przez nie czynnościami,
- w 14 przypadkach wszczęto analizy szczegółowe lub analizy w innym zakresie.

Właściwe organy, do których skierowano wnioski, informacje i zawiadomienia, podjęły następujące działania:

- wydały postanowienia o wszczęciu 19 postępowań przygotowawczych,
- wydały postanowienia o przedstawieniu zarzutów lub dodatkowych zarzutów 13 osobom,
- skierowały do sądów akty oskarżenia wobec 8 osób,
- skierowały wniosek o warunkowe umorzenie 1 postępowania karnego,
- przeprowadziły 2 postępowania wyjaśniające lub sprawdzające.

W jednym przypadku wojewoda wezwał starostę - jako osobę zobowiązaną do analizy oświadczeń o stanie majątkowym dyrektora szpitala - do niezwłocznego i pełnego wykonania ustawowych obowiązków.

W 2012 r. funkcjonariusze CBA prowadzili **230** kontroli. Wszczęto **173** kontrole, a zakończono **176**. Większość kontroli (81,7%) przeprowadzono w trybie doraźnym. Kontrole przeprowadzone na podstawie planu stanowiły 18,3% ogólnej liczby postępowań. Proporcje te świadczą o zdolności Biura do efektywnego reagowania na bieżące wydarzenia i uzyskiwane z różnych źródeł informacje.

W 147 przypadkach kontrolowane były oświadczenia o stanie majątkowym oraz przestrzeganie przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Najczęściej kontrole dotyczyły samorządowców oraz osób zatrudnionych w jednostkach podległych samorządowi, parlamentarzystów i pracowników agencji państwowych.

KONTROLE OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

RODZAJ PEŁNIONEJ FUNKCJI PUBLICZNEJ	LICZBA KONTROLI
samorządowcy gminni oraz zatrudnieni w jednostkach podległych gminie	63
samorządowcy powiatowi oraz zatrudnieni w jednostkach podległych starostom	23
samorządowcy wojewódzcy oraz zatrudnieni w jednostkach podległych wojewodom	19
parlamentarzyści	14
pracownicy agencji państwowych	10
kierownicy i pracownicy w urzędach państwowych	7
pozostali*	11

*Kategoria obejmuje m.in. pracowników agencji państwowych oraz spółek Skarbu Państwa.

Największa liczba spośród 83 kontroli decyzji gospodarczych dotyczyła zamówień publicznych, gospodarowania środkami publicznymi oraz wsparcia finansowego.

KONTROLE DECYZJI GOSPODARCZYCH

PRZEDMIOT DECYZJI	LICZBA KONTROLI
zamówienia publiczne	34
gospodarowanie środkami publicznymi	24
rozporządzanie mieniem państwowym lub komunalnym	14
wsparcie finansowe	6
przyznawanie zwolnień, ulg, umorzeń, zezwoleń	4
prywatyzacja lokali komunalnych	1

Ustalenia dokonane w toku kontroli stanowiły podstawę do skierowania:

- 54 wniosków o odwołanie z zajmowanego stanowiska lub rozwiązanie stosunku pracy,
- 38 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na podstawie art. 304 § 2 kpk,
- 32 wystąpień do kontrolowanego lub organu nadzorującego jego działalność w sprawie stwierdzenia w kontrolowanej jednostce organizacyjnej naruszeń przepisów:
 - ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne,
 - dotyczących procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie, o którym mowa w art. 31 ust. 2 ustawy o CBA,
- 12 informacji do właściwego organu kontrolnego, w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia kontroli w szerszym zakresie,
- w 10 przypadkach przekazano dokumentację bezpośrednio do organów prowadzących postępowanie w sprawie, w tym do prokuratury,
- 1 zawiadomienia, w przypadku ujawnienia innych czynów niż określone w art. 46 ust. 2 ustawy o CBA, za które ustawowo przewidziana jest odpowiedzialność dyscyplinarna lub karna.

Na podstawie wyników kontroli organy powołane do prowadzenia postępowań przygotowawczych wydały 26 postanowień o wszczęciu postępowań, 10 osobom przedstawiono zarzuty,

4 osobom przedstawiono dodatkowe zarzuty oraz skierowano 2 akty oskarżenia do właściwego sądu. W jednym przypadku skierowano wniosek o warunkowe umorzenie wszczętego postępowania karnego.

Organy i kierownicy jednostek organizacyjnych, do których skierowano wnioski, wystąpienia, informacje i zawiadomienia mają obowiązek poinformować CBA o sposobie i zakresie ich wykorzystania. Z informacji tych wynika, że:

- 42 osoby zostały odwołane z zajmowanego stanowiska lub rozwiązano z nimi umowę o pracę, w tym w związku z przejściem na emeryturę,
- 12 osób zrezygnowało z pełnienia funkcji publicznej,
- 5 osób pełniących funkcje publiczne zrezygnowało z:
 - posiadania więcej niż 10% udziałów w spółce prawa handlowego,
 - pełnienia funkcji prezesa spółki,
 - zasiadania w zarządzie lub radzie nadzorczej spółki.

Ponadto w 9 przypadkach właściwe organy wszczęły postępowania wyjaśniające lub sprawdzające. W 1 przypadku organ zobligował zarządy spółek ze 100% udziałem województwa do obowiązkowego składania oświadczeń o stanie majątkowym. Właściwy organ wezwał też w 1 przypadku do złożenia oświadczeń o stanie majątkowym i dokonania ich analizy. W innym przypadku pracownikowi Zarządu Dróg Powiatowych udzielono kary upomnienia, a w kolejnym jeden z kontrolowanych dokonał korekty zeznań podatkowych.

Działania kontrolne funkcjonariuszy CBA ujawniły szkody w mieniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego w wysokości prawie **113 mln zł**.

Przykładowe postępowania kontrolne

Nieprawidłowości przy zamówieniach publicznych związanych z budową, wdrożeniem i utrzymaniem systemu informatycznego CEPiK MSWiA

W wyniku kontroli udzielania zamówień publicznych na budowę i utrzymanie systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK) funkcjonariusze CBA stwierdzili, że osoby, nieposiadające uprawnień do podjęcia decyzji o udzieleniu zamówień, wyrażały zgodę na ich udzielanie z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Ponadto zawarte już umowy aneksowano z naruszeniem prawa. Nie dochowano też należytej staranności w zakresie nadzoru nad realizacją umów. Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień skierowano do prokuratury w 2013 r. łączna wartość nieprawidłowo udzielonych zamówień w latach 2000-2010 to ponad 34 mln zł.

Nieprawidłowości w Elewarr Sp. z o.o.

Według ustaleń kontroli poniesiona szkoda wyniosła 3,4 mln zł. Nieprawidłowości polegały m.in. na wypłacaniu członkom zarządu i rady nadzorczej oraz głównemu księgowemu spółki nienależnych wynagrodzeń oraz premii uznaniowych. Ustalono, że spółka ponosiła też niezasadne koszty wyjazdów zagranicznych poprzez np. finansowanie wyjazdów członków rodzin i osób towarzyszących. Wyniki kontroli przekazano do Prokuratury Okręgowej w Warszawie celem dołączenia do prowadzonego postępowania przygotowawczego.

Nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków w ramach „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”

Wyniki analizy przedkontrolnej, dotyczącej „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych - Utworzenie w Polsce systemu radioterapii onkologicznej - Doposażenie i modernizacja zakładów radioterapii”, przeprowadzonej w 2011 r. we wszystkich ośrodkach onkologicznych w kraju, skłoniły CBA do przeprowadzenia kontroli koordynowanej w tym zakresie. Działaniami objęto 18 szpitali, które ubiegały się o środki w ramach programu. W kilku ośrodkach stwierdzono wykorzystanie

środków finansowych niezgodne z przeznaczeniem. Najczęściej były to przypadki wykorzystania środków przeznaczonych na zakup aparatury medycznej na prace remontowo-adaptacyjne oraz szkolenia, dokonywania zamówień publicznych niezgodnie z przepisami ustawy Pzp, przeprowadzania remontów i prac budowlanych bez wymaganych zgód i zezwoleń, a także niepodniesienia wartości księgowej majątku trwałego ośrodka mimo zrealizowanych robót inwestycyjnych. Ośrodkiem, który nieprawidłowo wykorzystał najwyższą kwotę (ponad 5,9 mln zł) było Centrum Onkologii - Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie. W kwocie tej zawiera się także koszt zakupu za ponad 1,8 mln zł aparatu PDR/HDR, który nigdy nie był użytkowany zgodnie z celami finansowanego programu. Inne ośrodki, w których stwierdzono relatywnie duże nieprawidłowości, to: Beskidzkie Centrum Onkologii im. Jana Pawła II w Bielsku Białej - ponad 1,4 mln zł, Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach - ponad 1 mln zł oraz Warmińsko-Mazurskie Centrum Onkologii w Olsztynie - prawie 600 tys. zł. W kilku przypadkach kontrole nie ujawniły uchybień w wykorzystaniu środków lub wykazały niewielkie nieprawidłowości, które usunięto po zastosowaniu zaleceń pokontrolnych Biura.

Łamanie przepisów ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Wyniki kontroli przeprowadzonych w wielu regionach kraju wskazują, że samorządowcy różnych szczebli oraz osoby zatrudnione przez samorząd bardzo często nie przestrzegają przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Kontrole przeprowadzone w woj. lubelskim wobec kadry kierowniczej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej sprawiły, że na 10 kontrolowanych osób wszystkie straciły stanowiska, prowadziły bowiem działalność gospodarczą na własny rachunek bądź posiadały przekraczające dopuszczalną prawem część udziałów w spółkach prawa handlowego lub też pełniły w nich, wbrew zakazom ustawy, różne funkcje.

Przekazywanie nieprawdziwych danych w konkursach na leczenie szpitalne celem uzyskania kontraktów ze Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ

Dwie kontrole zawierania umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wykazały, że kontrolowane podmioty podały nieprawdziwe informacje m.in. o posiadaniu certyfikatu ISO oraz sprzętu medycznego wymaganego bądź dodatkowo ocenianego w procedurze konkursowej. W wyniku postępowań konkursowych uzyskały one kontrakty na lata 2012-2014. W sprawie planowane jest skierowanie zawiadomień o popełnieniu m.in. przestępstw oszustwa kapitałowego. Kontrolerzy CBA skierują także do NFZ wystąpienia pokontrolne zawierające informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz zalecenia pokontrolne.

Nieprawidłowości przy przetargach na prace geodezyjno-kartograficzne

Wykryty przez kontrolerów CBA proceder polegał na organizowaniu przez dyrektora Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Gostyniu przetargów na prace, które mogły być wykonane przez kierowaną przez niego jednostkę, gdyż mieściły się w zakresie jej działania. Przetargi wygrywały osoby spokrewnione i spowinowaczone z pracownikiem Ośrodka. Pięciu pracownikom PODKiG w Gostyniu, w tym dyrektorowi placówki, przedstawiono łącznie 15 zarzutów. Prokuratura skierowała wobec nich akt oskarżenia do sądu. Jeden z oskarżonych przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze.

Nieprawidłowości w zamówieniach publicznych przy realizacji programu „Drogi zaufania” oraz zlecaniu innych usług

Jeden z dyrektorów Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, będąc upoważnionym do realizacji zadań do czasu powołania Zastępcy Generalnego Dyrektora DKiA, udzielił - z naruszeniem przepisów - 3 firmom zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki. Zataił również okoliczności, w związku z którymi powinien być wyłączone z kilku postępowań. Nie będąc do tego uprawnionym wielokrotnie aneksował zawarte umowy wydłużając firmom termin ich wykonania.

Niedochodzenie należności z tytułu kar umownych za opóźnienie lub zwłokę w ich wykonaniu powodowało naruszenie ustawy o finansach publicznych. W trakcie kontroli stwierdzono również przypadki dzielenia zamówień na części w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Pzp. Do Prokuratury Okręgowej w Warszawie skierowano zawiadomienie o popełnieniu przez dyrektora przestępstw niedopełnienia obowiązków, przekroczenia uprawnień oraz oszustwa. Szkodę oszacowano na ponad 2 mln zł.

Nieprawidłowości przy przyznawaniu dopłat do przewozów osób

Kontrola wykazała, że zamojska Spółdzielnia Pracy Kierowców i Pracowników Samochodowych „Autonaprawa” otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego nienależne dotacje w wysokości 1,45 mln zł z tytułu stosowania ustawowych ulg w przewozach pasażerskich. Kwota ta dotyczyła transportu realizowanego bez stosownych zezwoleń obejmujących określone linie komunikacyjne. Protokół kontroli przekazano do Prokuratury Okręgowej w Lublinie celem dołączenia do prowadzonego śledztwa.

Wyłudzenie dotacji i nieprawidłowości przy realizacji zamówienia publicznego „Termomodernizacja obiektów oświatowych w Pajęcznie”

Kontrola wykazała, że niezgodnie z przepisami dokonano wyboru wykonawcy w trybie z wolnej ręki. Bez wymaganej procedury do zawartej umowy wprowadzono istotne zmiany. Stwierdzono także, że pracownicy Starostwa Powiatowego w Pajęcznie, odpowiedzialni za nadzór inwestorski (w tym odbiór robót), niewłaściwie wykonywali swoje obowiązki. Kolejne nieprawidłowości dotyczyły wykorzystania do realizacji projektu dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Zawyżono koszty inwestycji, co pozwoliło na uzyskanie wyższej kwoty dotacji. Potwierdzono również odbiór prac w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Pajęcznie przed ich ostatecznym wykonaniem. W sprawie wszczęto śledztwo, które wykazało, że osoby uprawnione do reprezentowania Starostwa Powiatowego w Pajęcznie przedłożyły w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. W celu uzyskania dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie niemal 4,8 mln zł przedstawiły one faktury VAT dokumentujące wykonanie zadania, podczas gdy w rzeczywistości inwestycja została już sfinansowana przez Starostwo ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W oparciu o protokół kontroli CBA ustalono zwrot dofinansowania ze środków RPO w kwocie ponad 2,5 mln zł. Do tej pory 7 osobom przedstawiono 9 zarzutów, m.in. przekroczenia uprawnień, oszustwa gospodarczego, poświadczenia nieprawdy w dokumentach oraz samowoli budowlanej. Wśród podejrzanych znaleźli się: starosta pajęczański, sekretarz powiatu, pracownicy starostwa, przedsiębiorca oraz kierownik budowy.

Nieprawidłowości w Gminie Niegostawice

Kontrola CBA oraz analiza materiałów kontroli przeprowadzonych na wniosek Biura przez Urząd Skarbowy w Żaganiu i Dolnośląski Urząd Skarbowy we Wrocławiu wykazały istnienie układu biznesowego pomiędzy Wójtem Gminy Niegostawice a lokalnymi podmiotami gospodarczymi. Proceder polegał na zlecaniu robót w gminie tym przedsiębiorcom, którzy godzili się na podzlecenie prac żonie i synowi wójta. Przez wykorzystywanie znajomości biznesowych oraz niestosowanie przepisów ustawy Pzp doszło do nienależytego gospodarowania mieniem i narażenia gminy na nieuzasadnione wydatkowanie środków pieniężnych i powstania szkody w majątku oszacowanej na ponad 20 mln zł. Do prokuratury skierowano zawiadomienie o popełnieniu przez wójta przestępstwa przekroczenia uprawnień, przekupstwa menedżerskiego i utrudniania przetargu.

Wyprowadzanie środków finansowych z budżetu Gminy Komorniki

W wyniku kontroli wybranych procedur udzielania w latach 2008-2012 zamówień publicznych przez Przedsiębiorstwo Usług Kanalizacyjnych „Łęczyca” Sp. z o.o. ustalono między innymi, że zamówień udzielano wykonawcy, który nie spełniał warunków udziału w postępowaniu i podawał

nieprawdziwe informacje na ten temat. Umowy zawierano bez wymaganej formy pisemnej. Ponadto ujawniono fikcyjne zamówienia na kwotę 1,35 mln zł, które służyły wyprowadzaniu środków finansowych z budżetu gminy. Do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu skierowano zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa niegospodarności.

Wyłudzenie dofinansowania od Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości

Analiza przedkontrolna wykazała, że przedsiębiorca wyłudził z Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości ponad pół miliona złotych oraz usiłował wyłudzić kolejny milion. Pieniądze miały stanowić dofinansowanie projektu przebudowy jednego z ośrodków wczasowych na cele szkoleniowo-wypoczynkowe. Mężczyzna dostarczył do Agencji faktury poświadczające nieprawdę co do wysokości faktycznie poniesionych wydatków na realizację inwestycji. Wobec podejrzanego, któremu przedstawiono zarzut oszustwa, zastosowano poręczenie majątkowe w kwocie 100 tys. zł i zajęto środki znajdujące się na rachunku bankowym (ponad 600 tys. zł).

Nieprawidłowości przy sprzedaży nieruchomości przez Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.

W oparciu o zawiadomienie CBA Prokuratura Okręgowa w Katowicach wszczęła śledztwo w sprawie niegospodarności. W wyniku kontroli stwierdzono bowiem, że nieruchomość położona w Świętochłowicach, która została przez spółkę sprzedana za prawie 2 mln zł, po kilku miesiącach została odsprzedana za ponad 6 mln zł. Szkodę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą uzyskaną ze sprzedaży a wynikającą z oszacowania określono na 1,43 mln zł.

Nieprawidłowości przy zamówieniach publicznych oraz rozporządzaniu mieniem szpitala

Kontrola CBA wykazała, że Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie poniósł szkodę w wysokości co najmniej 1,6 mln zł. Do powstania strat przyczynił się niewłaściwie przeprowadzony przetarg na utworzenie i dzierżawę pracowni hemodynamicznej. Ujawniono, że w dokumentacji przetargu poświadczono nieprawdę. Dyrektor szpitala, naruszając zarówno przepisy ustawy Pzp, jak i regulacje wewnętrzne, zawarł 3 umowy na usługi doradcze, które później bezprawnie aneksował. Nie naliczono też należnych kar umownych za niewłaściwe wykonanie usługi zbiorowego żywienia. Poza tym bez przetargu podpisano 2 niekorzystne umowy na spłatę zobowiązań Szpitala. Regionalna Komisja Orzekająca przy RIO w Lublinie wydała orzeczenie uznające naruszenie dyscypliny finansów publicznych przez byłego dyrektora jednostki, odstępując od wymierzenia kary.

3. Działalność analityczno-informacyjna

Przedsięwzięcia analityczno-informacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy CBA w głównej mierze były ukierunkowane na identyfikację zagrożeń dla interesu ekonomicznego państwa w celu odpowiednio wczesnego i w miarę możliwości wyprzedzającego informowania o nich organów państwa oraz formułowania propozycji działań zaradczych. Poza tym miały one również charakter wspierający czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i kontrolne.

Wzmoczenie działań o charakterze informacyjnym spowodowało wzrost liczby raportów kierowanych do odbiorców zewnętrznych - zwłaszcza Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych Jacka Cichockiego. W 2012 r. przygotowano 19 tego rodzaju opracowań - 10 raportów specjalnych i 9 informacji sygnałnych (w 2011 r. - 9 raportów i 4 informacje).

W ramach osłony antykorupcyjnej, uruchomionej w połowie marca 2012 r., Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu powierzono 24 przedsięwzięcia - przede wszystkim zamówienia publiczne w obszarze teleinformatyki, ochrony zdrowia oraz infrastruktury budowlanej. W kolejnych miesiącach osłoną objęto 4 przedsięwzięcia, a w stosunku do 13 zakończonych lub unieważnionych zrezygnowano z osłony. Biuro prowadziło stałą współpracę z resortami i podmiotami odpowiedzialnymi za poszczególne przedsięwzięcia ujęte w osłonie.

W prowadzonej pracy analitycznej CBA często wykorzystuje informacje pochodzące ze zgłoszeń od osób fizycznych i prawnych. W 2012 r. do Biura wpłynęły 8 484 sygnały o potencjalnych przypadkach korupcji lub zdarzeniach ją uprawdopodobniających, to jest o 1 310 więcej niż w roku poprzednim. Wobec wszystkich zgłoszeń podejmowano wstępne czynności analityczno-informacyjne, dzięki którym do właściwych jednostek organizacyjnych CBA przekazano 1 034 sygnały (w 2011 - 441). Zgłoszenia nie leżące we właściwości Biura kierowano do innych instytucji i organów, najwięcej do prokuratur (352), i Policji (88).

II. DZIAŁANIA PREWENCYJNE

Centralne Biuro Antykorupcyjne realizuje swoje zadania nie tylko poprzez bezpośrednie ściganie sprawców korupcji, ale także kładąc coraz większy nacisk na aktywność o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, prowadzoną we współpracy z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się tematyką korupcji.

Podobnie jak poprzednich w latach Biuro przygotowało kilka publikacji z zakresu profilaktyki antykorupcyjnej.

W 2012 r. przygotowana została publikacja pt. *Przewidywane zagrożenia korupcyjne w Polsce*, w której po raz pierwszy wskazano obszary życia publicznego i gospodarki w szczególności zagrożone wystąpieniem nieprawidłowości o charakterze korupcyjnym. Z kolei w wydawnictwie *Korupcja na przestrzeni wieków* przybliżono historyczne przykłady tego zjawiska. W publikacji *Dobre praktyki w zakresie wspierania transparentności w sektorze publicznym i prywatnym* zawarto wystąpienia z II Międzynarodowej Konferencji Antykorupcyjnej.

CBA przygotowało także kilka uaktualnień wcześniej wydanych pozycji. Rezultatem współpracy z Rządowym Centrum Legislacji, Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwem Rozwoju Regionalnego oraz Ministerstwem Sprawiedliwości jest uaktualniona wersja *Poradnika antykorupcyjnego dla urzędników*. Poradnik ukazał się również w wersji anglojęzycznej - *The Anti-Corruption Handbook for Entrepreneurs*. Wydano także zaktualizowany, opracowany w języku polskim i angielskim *Informator o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym*.

W broszurze informacyjnej pt. *Działalność kontrolna CBA* przedstawiono ogólną charakterystykę czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy Biura w trakcie prowadzonych kontroli, wskazano prawa i obowiązki kontrolowanego oraz możliwe działania, do których podjęcia zobligowane jest Biuro.

W 2012 r. ukazały się drugi i trzeci numer czasopisma popularno-naukowego CBA *Przegląd Antykorupcyjny*. Wydano także czwartą edycję *Mapy Korupcji*. W publikacji, obok tradycyjnej prezentacji danych statystycznych, dotyczących stwierdzonej przestępczości korupcyjnej, omówiono ekonomiczne i społeczne konsekwencje korupcji, a także definicję i próbę oceny *whistleblowingu*.

Funkcjonariusze pionu kontrolnego Biura przygotowali artykuł opublikowany w *Przeglądzie Metodycznym* - wewnętrznym wydawnictwie Najwyższej Izby Kontroli, w którym omówiono między innymi sposoby unikania zagrożeń korupcyjnych i zapewnienie prawidłowego przebiegu poszczególnych etapów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W 2012 r. kontynuowano szkolenia przygotowane w oparciu o *Poradnik dla urzędników*. W trakcie szkoleń funkcjonariusze Biura przedstawiali różne formy zjawiska korupcji, a także konsekwencje wynikające z ulegania korupcji. Poza omówieniem przepisów prawa prezentowali także przykłady zachowań korupcyjnych. Urzędników szkolono, w jaki sposób powinni postępować w przypadkach próby przekupstwa.

Z okazji przypadającego na 9 grudnia Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Korupcji, we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Służbą Celną zorganizowano III Międzynarodową Konferencję Antykorupcyjną pt. *Europa bez korupcji*.

W konferencji na Zamku Królewskim w Warszawie udział wzięło około 200 osób, w tym kilkudziesięciu gości zagranicznych.

CBA zainicjowało kampanię medialną *Korupcja, ile TY za nią zapłacisz*. W przedsięwzięcie zaangażowane były również: Antykorupcyjna Koalicja Organizacji Pozarządowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Służba Celna. Na antenie Telewizji Polskiej w okresie od listopada 2012 r. do stycznia 2013 r. emitowane były różne spoty o tematyce antykorupcyjnej, które jednocześnie były udostępniane na stronach internetowych Biura.

W grudniu 2012 r. rozstrzygnięty został konkurs na najlepszą pracę doktorską oraz magisterską o szeroko rozumianej tematyce korupcyjnej, ogłoszony przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w grudniu 2011 r. Nagrodzone zostały 2 prace doktorskie, przyznano też 3 nagrody i 2 wyróżnienia autorom prac magisterskich.

III. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W czerwcu 2012 r. CBA podpisało trzyletnią umowę ramową o współpracy z Komisją Europejską, co umożliwi łatwiejsze pozyskiwanie środków unijnych na realizację projektów dotyczących przeciwdziałania i zwalczania korupcji. Dzięki umowie możliwym będzie uzyskanie finansowania w większym zakresie, tj. aż do 95% wartości całego projektu. Podobne umowy podpisane zostały przez KE tylko z 11 instytucjami z 7 państw członkowskich.

Po raz pierwszy w Polsce Biuro zorganizowało we współpracy partnerami z EUBAM (European Union Border Assistance Mission for Moldova and Ukraine) letnią edycję Szkoły Antykorupcyjnej. Warsztaty, prowadzone cyklicznie dla młodzieży z Ukrainy i Mołdowy, mają na celu uaktywnienie społeczeństw obu krajów w zakresie działalności antykorupcyjnej. Polska edycja spotkania zgromadziła wyłonionych w drodze konkursu absolwentów antykorupcyjnych szkół wewnątrz krajowych.

W 2012 r. CBA uzyskało zgodę Prezesa Rady Ministrów na współpracę w zakresie zwalczania korupcji i działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, prewencji, edukacji i informacji antykorupcyjnej z organami i służbami Palestyny.

W ubiegłym roku 28 funkcjonariuszy i 2 pracowników cywilnych uczestniczyło w 20 wyjazdach na konferencje, szkoleniach oraz seminariach międzynarodowych, które odbywały się w Austrii, Danii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Niemczech, Słowenii, Rosji, USA, Wielkiej Brytanii oraz na Litwie, Malcie i Węgrzech. Ponadto 21 funkcjonariuszy uczestniczyło - jako prelegenci bądź trenerzy - w 13 tego rodzaju spotkaniach w Czarnogórze, Mołdowie, Turcji oraz na Łotwie, Malcie i Ukrainie.

W ramach Akademii Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego, organizowanej przez Krajową Szkołę Administracji Publicznej i MSZ, w CBA odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli służb Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdowy i Ukrainy.

Wśród innych przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, odbywających się na terytorium kraju, można wymienić także wizyty studyjne:

- przedstawicieli projektu CEART - Centre of Excellence in Asset Recovery and Training,
- funkcjonariuszy mołdawskiego CCECC - Centrum Zwalczania Przemocności Ekonomicznej i Korupcyjnej,
- przedstawicieli komórek komunikacji społecznej Straży Granicznej i Służby Celnej Mołdowy i Ukrainy w ramach projektu EUBAM,
- przedstawicieli palestyńskiego Biura Audytu Państwowego i Kontroli Administracyjnej,
- delegacji chińskiego Biura ds. Legislacyjnych Rady Państwa przebywającej w Polsce na zaproszenie Rządowego Centrum Legislacji,
- przedstawicieli bułgarskich organów ścigania.

Podjęta została wspólna inicjatywa CBA i Banku Światowego przygotowania publikacji (w języku angielskim i polskim) na temat nieprawidłowości i oszustw w zamówieniach publicznych.

Przedstawiciele CBA uczestniczyli w przygotowywaniu kolejnej rundy raportu ewaluacyjnego Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO), dotyczącego przepisów i procedur obowiązujących w Polsce w zakresie zapobiegania korupcji w takich grupach zawodowych, jak parlamentarzyści, sędziowie i prokuratorzy. Omawiane zagadnienia dotyczyły m.in. konfliktu interesów i oświadczeń o stanie majątkowym. CBA wielokrotnie opiniowało projekty raportu. Ponadto przedstawiciel Biura brał udział w posiedzeniu plenarnym państw grupy GRECO w Strasburgu oraz z ekspertami opracowującymi rekomendacje dotyczące udoskonalenia przepisów i procedur, które w najbliższym czasie Polska będzie zobowiązana wdrożyć.

IV. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE SŁUŻBY

1. Finansowanie służby

W ustawie budżetowej przewidziano w 2012 r. dla Centralnego Biura Antykorupcyjnego środki w wysokości ponad **112,5 mln zł**. Zaplanowane wydatki zostały niemal całkowicie wykonane (99,1%).

Największą część budżetu stanowiły wynagrodzenia (wraz z uposażeniami i pochodnymi); była to taka sama część budżetu jak w roku 2011 (64%).

2. Sytuacja logistyczna służby

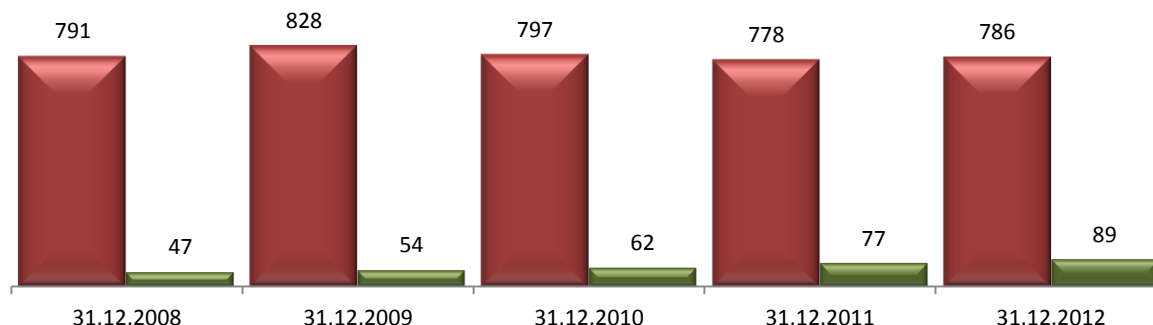
Sytuacja lokalowa Biura nie uległa zasadniczej poprawie i jest nadal zła. Główna siedziba CBA przy Al. Ujazdowskich w Warszawie w obecnym stanie nie spełnia wszystkich wymogów służby specjalnej, ponadto wymaga kosztownego remontu. Z kolei budynek przy ul. Poleczki Biuro wynajmować musi na zasadach komercyjnych. Funkcjonowanie w dwóch lokalizacjach rodzi trudności organizacyjne i generuje dodatkowe koszty.

Część jednostek, zwłaszcza terenowych, mieści się w obiektach nie odpowiadających normom, niekiedy złym stanie technicznym. Ograniczona wielkość środków budżetowych, które można przeznaczyć na zadania inwestycyjno-remontowe, sprawia, że stan ten przeciąga się i nie sposób określić, kiedy sytuacja lokalowa CBA zacznie odpowiadać potrzebom służby.

3. Liczba funkcjonariuszy i pracowników cywilnych

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym zatrudnionych było 786 funkcjonariuszy oraz 89 pracowników.

STAN ZATRUDNIENIA W CBA W LATACH 2008-2012

Zatrudnienie funkcjonariuszy osiągnęło 77% przewidzianego poziomu. Ogółem liczba zatrudnionych zwiększyła się o 20 osób w stosunku do 2011 r. (855 osób).

Z Centralnego Biura Antykorupcyjnego odeszło w 2012 r. 54 funkcjonariuszy oraz 5 pracowników. Zatrudnionych zostało w tym czasie 62 funkcjonariuszy oraz 17 pracowników. Nieobsadzonych pozostaje 23% etatów funkcjonariuszy.

Pracownicy stanowią większość zatrudnionych w jednostkach zajmujących się obsługą logistyczną, finansową i kancelaryjną.

4. Szkolenie i doskonalenie zawodowe

Biuro organizuje szkolenia w miarę potrzeb związanych z realizacją swoich ustawowych zadań oraz możliwości lokalowych (CBA nie posiada własnego ośrodka szkolenia). W 2012 r. zorganizowano 423 szkolenia doskonalące oraz 5 szkoleń podstawowych. Uczestniczyły w nich 3 234 osoby. Szkolenia prowadzone w CBA profilowane są pod kątem zadań realizowanych przez funkcjonariuszy.

Funkcjonariusze i pracownicy Centralnego Biura Antykorupcyjnego podnosili swoje kwalifikacje zawodowe również w trakcie studiów różnych stopni oraz aplikacji prawniczych.